

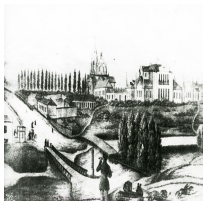
В. М. Ханко

Абазівка

АБАЗІВКА (Обазівка) – осередок художнього ткацтва і вишивання. А. – село Полтав. р-ну, розташ. на р. Полузір'є (права притока Ворскли, бас. Дніпра), за 18 км від Полтави. Залізнич. станція. Через А. проходить автотраса Київ – Харків. Насел. 1696 осіб (2000). Засн. у 1839 на місці х. Курилехівка дідичем, вихідцем із Бессарабії М. Абазою. Спочатку називалося Єлизаветине, на честь Єлизавети Абази. Перші будівлі села – пан. палати, Успен. церква (1847, мурована, з дзвіницею; не збереглася), цегел. завод, вовнообробна ф-ка, гуральня, кінно-пошт. станція, дві корчми. Абази тримали кріпац. театр, оркестр італ. музикантів, художників, а також мали картинну галерею. 1859 у селі було 35 дворів, 235 жит., щороку відбувався ярмарок; 1883 – 65 дворів, 479 жит.; 1910 – 85 дворів, 485 жит. Діяла церк.-парафіял. шк., від 1885 – земське однокласне училище. Від 1861 – волос. центр Полтав. пов. Від 1882 до 1917 А. належала підприємцеві Іловайському, який мав копальні на Донеччині. 1910 земство відкрило в А. навч. кравецько-рукодільну майстерню, де виготовляли жін., чол. і дит. одяг для селян та міщан. Чол. та жін. сорочки, скатерки вишивали технікою вирізування, мережки, лиштви, використовуючи нитки (заполоч) приглушених кольор. гам (блакитні, жовті, корич. кольори, вишивка білим по білому). Така ж тональність кольорів типова і для килимів з рослинно-геом. орнаментом. Вироби майстерні експонувалися на Всерос. кустарно-пром. виставці 1913 (Київ). 1926 в А. було 104 двори, 438 жит. У 20-х рр. в А. засн. с.-г. та сільс. споживче товариства, відкрито клуб і громад. бібліотеку. Діяв вишив. осередок (від 1922), на базі якого створ. вишив. артіль «Селянка-кустарка» (від 1936 – філія Полтав. артілі ім. Лесі Українки, а від 1971 – бригада Полтав. вироб.-худож. об'єдн.), де займалися вишиванням, ткацтвом і килимарством. Виготовляли традиц. тканини, килими, доріжки і вишивані вироби з рослинно-геом. орнаментом. 1929–30 місц. селян примусово записували до колгоспу. Функціонував кінний завод, де розводили орлов. рисаків. У 20–30-х рр. заможні селяни А. зазнали репресій від більшовиків. У 2-й пол. 20 ст. нар. майстри А. створюють різною технікою вишивані чол. сорочки «чумачки» й «українки», жін. блузи, гардини, скатерки, серветки, а також червоні рушники з мотивом дерева життя. В А. працювали художники-інструктори Г. Мороз, В. Болсунова. Роботи нар. майстрів А. зберігаються в НМУНДМ, Полтав. ХМ. В А. є завод залізобетон. конструкцій, ВО «Укренергоконструкція», Полтав. вироб. агрофірма «Насіння», ВАТ «Сервісзернопром», підсобні господарства Полтав. держплемінстанції (вигодовують биків, баранів), Полтав.

тампонажне упр. ВО «Укрнафта» і ВАТ «Полтаваплемсервіс», заг.-осв. шк., лікарня, клуб на 100 місць, б-ка, відділ. зв'язку. У селі встановлено пам'ятний знак на честь 284 воїнів-односельців, які полягли на фронтах 2-ї світової війни, є брат. могила рад. воїнів та місц. жит., розстріляних нім. окупантами; пам'ятник Героєві Рад. Союзу [І. Білоуськові](#).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Абазівка / В. М. Ханко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-42135>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).